

viklingen af Retsforholdet ved Lov; det Naturlige er at søge Retsforholdet udviklet uimodelbart ved Lov; naar man troer, at de Bud, som nu ere tilstede, ere tvivlsomme, saa er det Statens Souverainitet, der her, som tidligere, giver sig tilkende og fastsætter andre Bestemmelser. Naar jeg gjenemgaaer Alt, hvad der er passeret i Tidernes Løb, saa er det min Overbeviisning, at Domstolenes Fortolkning af de gamle Love sjelden er heldig og har ført til overordentlig store og voldsomme Conflicter; Domstolene faae en saadan Baue til at hænge sig i spidsfindige Fortolkninger af gamle Ord og frygte for at bevæge sig et Skridt udenfor Grændsen af en saadan Ordfortolkning, at de i Almindelighed blive langt indenfor og indrømme meget for Tid; de tage ikke Sagen i dens hele Sammenhæng, og de have vænnet sig til en ganske anden Betragtningmaade, hvorved de meget hyppigt og i meget vigtige Tilfælde have brudt med Tiden paa en saadan Maade, at Tiden igjen har brudt med dem. Man skal derfor ikke overgive Sager af denne Natur til først at prøves ved Domstolene; thi der høre de slet ikke hen; Lovene afgjør dem simpelt og tydeligt; og Tvivlen er derved hævet. Dersom der er nogen Enkelt, som har en Bestidelse af en anden Art end den, der her i Almindelighed maa forudsættes og som forudsættes gennem alle de Skjeder, som man i Almindelighed kender, saa lad de Vedkommende komme frem dermed; lad dem hos den Lovgivende Magt anbringe om, at der i saa Henseende skeer en Udtagelse for deres Vedkommende, man vil da faae at see, hvad Betydning slige særlige Tilfælde have; men lad os ikke gaae hen og lade den almindelige Lov, som nu bestaaer om Kirkens Ret, smuldre hen ligeoverfor en Domstols Afgjørelse, for derpaa at komme frem og sige: Vi maae dog ved Lovgivningen forandre Forholdet.

Formanden: Forsaavidt den ærede sidste Taler i sit Foredrag bemærkede, at Domstolene ved at fortolke Lovene, havde gjort sig skyldige i „spidsfindige“ Fortolkninger, maa jeg udtale, at dette Udtryk ikke var heldigt valgt, da det let kan lede til Misforstaaelser, at betegne Domstolenes Afgjørelse paa denne Maade.

Scherning: Jeg haaber, at den ærede Formand vil lægge Mærke til, at jeg talte om, hvad der er passeret i Tidens Løb, og ikke om vore Domstole; og jeg troer derfor, at det bliver fuldkommen rigtigt forstaaet netop ved de Ord, jeg har udtalt, hvori der ikke ligger noget Krænkende for Noget.

Formanden: Ja, da den ærede Taler ikke har villet udtale noget Krænkende med det, han har sagt, har jeg ikke noget Videre at bemærke dertil.

Rnudsen: Skjøndt jeg ikke har været med at stille det Endringsforslag, der af 15 Medlemmer er stillet til det andet Stykke af § 7 i det foreliggende Lovforslag, skal jeg dog tillade mig at udtale et Par Ord desangaaende. Jeg vil meget villig indrømme, at dette Endringsforslag i sig selv vilde være noget „smaa- ligt“, som den høitærede Minister udtalte, der som det forholdt sig saa, at Tiendeeieren i Almindelighed var een Person, men det er jo som bekendt ikke altid Tilfældet. Man maa her vel lægge Mærke til, at der ofte er flere Tiendeeiere, der eie en Kirke; man har jo mange Exempler paa, at Kirken eies af over Halvdelen af en Menighed, og hvorledes vilde det gaae til, dersom samtlige disse Tiendeeiere hver skulde have sin Stol i Kirken; der vilde jo i saa Fald ikke blive Plads til den anden Deel af Menigheden. Jeg skal gjentage, at dersom Tiendeeieren altid kun var een Person, saa vilde jeg slet ikke have Noget imod, at han kunde have sin Plads for sig selv i Kirken, men saaledes som Bestemmelsen nu staaer i Lovforslaget, er den ucorrect, naar der sees hen til de Tilfælde, hvor Kirken eies af flere Tiendeeiere — af den Grund troer jeg, at man ikke vel vil kunne gaae ind paa Bestemmelsen saaledes, som den nu foreligger.

Kraiberg: Ved anden Behandling tillod jeg mig tilligemed en anden Rigsdagsmand at stille et Forslag om, at Lovforslagets daværende § 23 skulde gaae ud — det er den Paragraph som bestemmer, hvem der skal aabne og lukke de Trærunder, der skulle anbringes i Kirken — da man havde troet at burde paalægge Stole-